

ชื่อวิทยานิพนธ์ การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการบริหารศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบลในอำเภอเมือง จังหวัดแม่ฮ่องสอน

ผู้วิจัย นายบัณฑิต ศรีวงษ์ **รหัสนักศึกษา** 2519002238 **ปริญญา** เกษตรศาสตรมหาบัณฑิต (ส่งเสริมการเกษตร)

อาจารย์ที่ปรึกษา (1) รองศาสตราจารย์ ดร.พรชุลย์ นิลวิเศษ (2) รองศาสตราจารย์ ดร.จินดา ขลิบทอง

ปีการศึกษา 2553

บทคัดย่อ

วัตถุประสงค์การวิจัยในครั้งนี้เพื่อศึกษา (1) ปัจจัยทางสังคมเศรษฐกิจ (2) การมีส่วนร่วม (3) ปัญหาและข้อเสนอแนะในการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการบริหารศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบล

ประชากรในการวิจัย ได้แก่ คณะกรรมการบริหารศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบล ของอำเภอเมือง จังหวัดแม่ฮ่องสอน พื้นที่ 7 ตำบล จำนวน 114 คน โดยไม่มีการสุ่มตัวอย่าง เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสัมภาษณ์ วิเคราะห์ข้อมูลโดยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูลโดยการแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าสูงสุด ค่าต่ำสุด และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัย พบว่า (1) คณะกรรมการส่วนใหญ่ เป็นเพศชาย อายุเฉลี่ย 45.75 ปี จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาปีที่ 6 หรือ ปวช. มีสมาชิกในครัวเรือนเฉลี่ย 4.11 คน ประสบการณ์ด้านการเกษตรเฉลี่ย 16.83 ปี ระยะเวลาการเป็นกรรมการ เฉลี่ย 4.31 ปี ตำแหน่งทางสังคมเป็นสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล เป็นสมาชิกกลุ่มลูกค้าธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร อาชีพหลักทำนา อาชีพรองทำไร่ แรงงานด้านการเกษตรในครัวเรือนเฉลี่ย 2.15 คน มีพื้นที่ประกอบการเกษตรเฉลี่ย 9.01 ไร่ พื้นที่อยู่อาศัยเฉลี่ย 1.06 ไร่ รายได้จากการเกษตรเฉลี่ย 33,779.56 บาท นอกภาคการเกษตรเฉลี่ย 53,616.14 บาท และกู้เงินจากแหล่งเงินทุนทางการเกษตรจากธนาคารดังกล่าว ได้รับข้อมูลข่าวสารการเกษตรในระดับปานกลางจากสื่อบุคคล และสื่อมวลชน และในระดับน้อยจากสื่อกิจกรรม แรงจูงใจระดับมากในการเป็นกรรมการ ในประเด็น การมีโอกาสช่วยพัฒนาหมู่บ้านและชุมชน มีความเสถียร การเป็นตัวแทนของชาวบ้าน (2) คณะกรรมการ มีส่วนร่วมระดับปานกลางทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการบริหารจัดการ ด้านการจัดกิจกรรมสนับสนุนเกษตรกร ด้านการจัดกิจกรรมช่วยเหลือเกษตรกร และด้านประชาสัมพันธ์เผยแพร่ (3) คณะกรรมการ มีปัญหาระดับมากในประเด็น ขาดแหล่งเงินทุนและงบประมาณ จัดประชุมคณะกรรมการบริหารไม่สม่ำเสมอ/ไม่ต่อเนื่อง โครงการส่งเสริมการเกษตรไม่ต่อเนื่องและขาดการมีส่วนร่วม ขาดความรู้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ขาดอุปกรณ์ในการให้คำแนะนำและการให้คำปรึกษาทางการเกษตร และ ขาดความรู้ในการจัดทำรายการวิทยุและโทรทัศน์ โดยมีข้อเสนอแนะว่า ควรมีการขอแหล่งเงินทุน และงบประมาณ จากแหล่งอื่นเพิ่มเติม

คำสำคัญ การมีส่วนร่วม คณะกรรมการบริหาร ศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบล จังหวัดแม่ฮ่องสอน

Thesis title: Participation of Sub-district Committee of Agricultural Technology Transfer and Service Center in Mueang District, Mae Hong son Province

Researcher: Mr.Bordin Siliwong ; **ID:** 2519002238 ; **Degree:** Master of Agriculture (Agricultural Extension); **Thesis advisors:** (1) Dr. Pornchulee Nilvises ; (2) Dr. Jinda Klibtong ; **Academic year:** 2009

Abstract

The objectives of this study were (1) to study social and economic factors of executives who were on the sub-district committee of Agricultural Technology Transfer and Service Center in Mueang Mae Hong Son District, Mae Hong Son Province; (2) to study their participation in the center, and (3) to study their problems and suggestions on the center operations.

The population in this study were all of 114 executives in 7 sub-districts of Mueang Mae Hong Son District who were on the committee of Agricultural Technology Transfer and Service Center in Mueang Mae Hong Son District, Mae Hong Son Province. There was no random sampling methodology. The data were collected by using an interview form. The statistical methodology used to analyze the data by instant computer programs were frequency, percentage, mean, maximum value, minimum value, and standard deviation.

The findings of this study were as follows: (1) Most of the studied executives were male, with average age at 45.75 years. They were educated at higher secondary or lower vocational certificate level. The average quantity of members of their family was 4.11 persons. The average duration of their experience in doing farming was 16.83 years. The average duration of their being on the committee was 4.31 years. For their social positions, they were a member of a sub-district administrative organization, and a member of a client group of the Bank for Agriculture and Cooperative. Their main occupation was a farmer who had done rice farming, while their subordinate occupation was a farmer who had done truck farming. The average quantity of the labor in their family who had worked in agricultural section was 2.15 persons. Their average area used for agricultural section was 9.01 Rai, while their average area used for living was 1.06 Rai. Their average income obtaining from agricultural section was 33,779.56 Baht, while their average income obtaining from non-agricultural sections was 53,616.14 Baht. They took out loans from the Bank for Agriculture and Cooperative. They had received information on agriculture at medium level from personal and mass media, and at little level from event media. Their motivation for being on the committee of Agricultural Technology Transfer and Service Center was at much level in the reasons that they would have opportunity to develop their village and community, to devote themselves to being a representative of people in their community. (2) The committee had participated in the center operations at medium level in 4 aspects, these were the aspect of management, event setting to support farmers, activity setting to help farmers, and making the center operations known publicly. (3) The committee had problems at much level in the aspect of lacking capital sources and budgets, the committee meetings having been set inconsistently and discontinuously, the agricultural extension projects being operated discontinuously, lacking participatory operations, lacking knowledge of data analysis, lacking equipment in making suggestions how to do farming, lacking knowledge of radio and television program production. They, therefore, suggested that the center should have asked for more capital sources and budgets from other sources.

Keywords: Participation, Committee, Sub-District Agricultural Technology Transfer and Service Center, Mae Hong Son Province